Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LIX - Wydana i rozesłana dnia 24. grudnia 1891.

(Zawiera Nr. 184-185.)

154.

Rozporządzenie ministerstw handlu, spraw wewnętrznych, wyznań i oświecenia i skarbu z dnia 9. listopada 1891,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 23. czerwca 1891 (Dz. u. p. Nr. 89! o chowiazkowem próbowaniu wszelkiej broni palnej recznej.

W wykonaniu ustawy z dnia 23. czerwca 1891 (Dz. u. p Nr. 89) o obowiązkowem próbowaniu wszelkiej broni palnej ręcznej, rozporządza się po wysłuchaniu komisyi bieglych, przez ministerstwo handlu w myśl §. 3. tejże ustawy powołanej, co następuje:

Do §. 1., ustep 2.

Za równe cechom urzędowych zakładow probierczych, na zasadzie ustawy z dnia 23. czerwca 1891 (Dz. u. p. Nr. 89) zaprowadzonych, uważane będą cechy następujących zakładów probierczych zagraezninych, mianowicie: w Leodyum (Lüttich, Liège [w Belgii]) i w St. Etienne (we Francyi).

Ta broń palna ręczna, która cechami w rzeczonych zakładach probierczych zagranicznych, przepisanemi, jest opatrzona, nie podlega dalszemu próbowaniu w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Gechy używane w przerzeczonych zakladach probierczych zagranicznych wyobrażone są na rycinie, którą zawiera zalączka 1.

Zala zka 1.

Do S. 2.

Zakłady probiercze do próbowania obowiązkowego wszelkiej broni palnej w myśl ustawy z dnia 23. czerwca 1891 (Dz. u. p. Nr. 89), znajdują się w Borowlanach, Pradze, Weyprtach i w Wiedniu.

Do §. 3.

We względzie postępowania przy próbowaniu broni palnej ręcznej w zakladach probierczych, tudzież we względzie cech, które po każdej próbie na broni palnej ręcznej mają być wyciskane, oznaczeń kalibru i wszelkich innych znaków, nakoniec we względzie taks, które w tych zakładach za wykonanie prób opłacać należy, obowiązuje przepis do rozporządzenia niniejszego jako załączka 2 do- załączka 2. łaczony.

Przywóz luf i broni palnej ręcznej z zagranicy nie podlega z powodu ustawy niniejszej żadnym ograniczeniom w tym razie, jeżeli posyłka przeznaczona jest dla jednego z fabrykantów lub handlarzy w §. 5 ustawy rzeczonej wzmiankowanych.

W innych przypadkach lufy zagraniczne i broń palną ręczną zagraniczną można wprowadzać w obrót na obszarze, w którym ustawa ta obowiązuje tylko na podstawie osobnego pozwolenia rządowej Władzy bezpieczeństwa właściwej dla adresata podług miejsca jego pobytu.

Pozwolenie to, z wyrażeniem ilości sztuk broni, udzielane będzie bez trudności, jeżeli Władzy zostanie dostarczony dowód, jako broń o którą chodzi wypróbował zakład probierczy zagraniczny, którego cechy według §. 1., ustęp 2 przerzeczonej ustawy uważane być mają za równe krajowym, lub jeżeli stosunki osobiste adresata są tego rodzaju, że nie grozi niebezpieczeństwo obejścia ustawy.

Jeżeli nie ziszczają się te warunki, udzielenie pozwolenia uczynić należy zawisłem od poprzedniej rewizyi, gdyby zaś przy rewizyi okazało się, że broń nie jest opatrzona zagranicznemi cechami próby, uznanemi za równe krajowym, od poddania jej próbie w krajach tutejszych. Postanowienie niniejsze nie odnosi się do broni podróżnych i do broni mieszkańców pogranicza w zwykłym obrocie pogranicznym.

Dalsze posyłanie zagranicznych luf i broni palnej ręcznej w przewozie za granicę pod kontrolą cłową nie podlega postanowieniom tej ustawy.

Do §. 5.

Lokale sprzedaży i składy fabrykantów i handlarzy broni palnej ręcznej będą w stosownych odstępach czasu zwiedzane przez urzędników do tego wyznaczonych, dla przekonania się, czy przepisy ustawy są zachowywane.

Urzędników tych opatrzy ministerstwo dokumentami legitymacyjnemi, uprawniającemi ich do

Pozwolenie to, z wyrażeniem ilości sztuk broni, zwiedzania lokali sprzedaży i składów owych przedlane bedzie bez trudności, jeżeli Władzy zostanie z siębiorstw przemysłowych.

Do S. 6., ustep 2

Na podstawie włożonego w ustępie 2 tego paragrafu na gminy obowiązku udzielania Władzy przemysłowej na żądanie pomocy przy przestrzeganiu tej ustawy, reprezentanci gminy, gdyby się do niej z takiem żądaniem udano, winni być obecni przy rewizyach w lokalach sprzedaży i składach owych przedsiębiorstw przemysłowych.

Gdyby w niektórych zakładach probierczych życzono sobie ustanowienia rady przybocznej, dozwolone będzie gminom wydelegowanie do tej rady odpowiedniej reprezentacyi.

Do §. 8.

Do rozporządzenia niniejszego dołączone są jako załączka 3 przepisy tyczące się badania, cechowania i poddawania próbie przez urzędy probiercze zapasów broni, które w chwili, gdy ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, będą się znajdowały w posiadaniu fabrykantów i handlarzy broni palnej.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej jednocześnie z rzeczoną ustawą.

Taaffe r. w. Gautsch r. w. Bacquehem r. w. Steinbach r. w.

Załaczka 1.

Wyobrażenie urzędowych zagranicznych cech próby, które stosownie do § I. ustawy z dnia 23. czerwca 1891 (Dz. u. p. Nr. 89) uważane być mają za równe cechom zakładów probierczych krajowych.

Leodyum

Cecha tymczasowa:

Cecha systemu.

Cecha stanowcza.

St. Etienne:

Cecha lufy.

Cecha systemu.

Cecha dla broni wyrobionej za granicą.

Cecha dla broni palnej ręcznej wyrobionej we Francyi lecz nie w St. Etienne.

Załączka 2.

Przepis próbowania luf i broni palnej ręcznej w c. k. zakładach probierczych w Borowlanach (Ferlachu), Pradze, Weyprtach i w Wiedniu.

Zadanie zakładów probierczych.

§. 1.

C. k. zakłady probiercze przeznaczone są do próbowania w myśl ustawy z dnia 23. czerwca 1891 (Dz. u. p. Nr. 89) luf i broni palnej ręcznej w krajach tutejszych wyrobionej, jakoteż z zagranicy wprowadzonej, jeżeli nie jest już opatrzona urzędowemi cechami próby zagranicznego zakładu probierczego, uznanemi za równe krajowym.

Przepisy tyczace się obowiązku poddawania próbie lut i broni palnej ręcznej wyrobionej w krajach tutejszych,

§. 2.

Każda lufa pojedyncza, w krajach tutejszych wyrobiona, poddana być ma jednorazowej próbie strzałowej a każda taka lufa podwójna drugiej takiejże próbie.

Wyjątek stanowią lufy terceroli, pistoletów, rewolwerów i broni pokojowej (ob. §. 2, ustęp końcowy).

Nadło lufy pojedyncze i podwójne do broni z przodu nabijanej, tudzież lufy pojedyncze i podwójne do broni odtylcowej, poddawane być mają trzeciej próbie a mianowicie pierwsze po stanowczem przyszrubowaniu a drugie po założeniu baskwili. Przy tej próbie poprzestaje się zwyczajnie na obejrzeniu, według okoliczności jednak, gdyby zakład probierczy lub osoby do wykonania tej próby wyznaczone, uznały to za potrzebne, wykonywa się próbę strzałową.

Tercerole, pistolety, rewolwery i broń pokojową wyrobu krajowego poddaje się zawsze gdy są gotowe, próbie strzałowej.

§. 3.

Broń myśliwską wszelkiego rodzaju, według przepisu wypróbowaną, jeżeliby późniejsze rozszerzenie otworu wymagało używania nabojów większego kalibru, poddawać należy próbie ponownej.

Lufy sztuéców tarczowych podlegają ponownej próbie z powodu rozszerzenia kalibru dopiero wtedy, gdy grubość ściany lufy w najcieńszem miejscu zmierzona wynosi mniej niż dwie piąte średnicy kalibrowego pocisku.

Postępowanie przy próbowaniu i rewidowaniu luf i broni palnej ręcznej.

§. 4.

Lufy próbuje się i rewiduje w sposób następujący:

- 1. Wszystkie bez różnicy lufy, które nadejdą do zakładu probierczego winien probierz obejrzeć i potrzebne szczegóły podać do protokołu: następnie mierzą się przy uściu średnice kalibrów i wybijają się miary w milimetrach i dziesiątych częściach milimetra na tylnej części lufy.
- 2. Następnie wkładają się lufy w przyrządy do nabijania i po opatrzenju ich tutaj tymczasową szrubą zamykającą, wybiera się z dołączonej tablicy odpowiednie ładunki kalibrowe z prochem muszkietowym, na które przy pierwszej i drugiej próbie zasadza się ciężkim stęplem gruby czopek kartonowy, poczem wkłada się kulę ołowianą tak, żeby zostawało ½ mm wolnego miejsca i nakłada się na nią także z góry podobny czopek.
- 3. Lufy nabite kładzie się na stole probierczym i po wystrzeleniu ładunków ogląda dokładnie.
- 4. Przy trzeciej próbie, do której nadsyłać należy lufy broni odtylconej opatrzone baskwilą z komorą na naboje (mającą palenisko centralne także ze sztyftami podpałowemi), lufy broni nabijanej z przodu opatrzone śrubami zamykającemi razem z pistonami, badać należy głównie, czy lufy pojedyncze po pierwszej a lufy podwójne po drugiej próbie nie osłabiły się i czy cechy po tych próbach wybite pozostały nienaruszone; nadto przekonać się należy o wytrzymałości zamknięcia luf, w systemach baskwilowych, o wytrzymałości połączenia luf z baskwilą, w innych zaś systemach o wytrzymałości zamknięcia, które odpowiada ich konstrukcyi.

Jeżeli zostanie uznane, że trzecia próba powinna być strzałowa, użyć należy tego ostrego naboju, który dla broni jest przeznaczony.

Gdy lufy przeznaczone są do kul, przydać należy jeszcze drugi taki sam pocisk kalibrowy; gdy są przeznaczone do szrutu, odpowiedni nabój szrutu powiększyć należy o połowę wagi.

 Do terceroli i pistoletów używa się nabojów odpowiednich ich kalibrowi.

Do próbowania rewolwerów i broni pokojowej używa się nabojów do tej broni przeznaczonych, pospolicie sprzedawanych, które wystrzelić należy z wszystkich komor ładunkowych.

6. Niezwykłych torebek na naboje, których z tego powodu zakład probierczy nie posiada, jakoteż wszelkich rodzajów torebek metalowych dostarczyć powinien zawsze ten, który wykonania próby żąda.

Postepowanie z lufami wadliwemi.

S. 5.

Lufy, w których po pierwszej lub drugiej próbie okażą się skazy i wady w miejscach zeszwajsowania, poddawane będą zapomocą pompy do próbowania rur ciśnieniu 10 atmosfer i jeżeli woda wystąpi, uczynione będą niezdolnemi do użytku przez nadpiłowanie w miejscu wadliwem.

Te lufy, które wprawdzie na próbach nie pękają, ale okazują po nich istotne wady, nie będą opatrywane cechami próby i mają być w podobny sposób uczynione niezdatnemi do użytku.

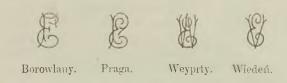
Lufy wadliwe, odrzucone, mogą być po uchyleniu wad ponownej próbie poddane.

Cechowanie luf i broni paluej ręcznej.

§. 6.

Po każdej próbie, która wypadnie pomyślnie, wyciska się na lufach i broni palnej ręcznej odpowiednie cechy urzędowe.

Na lufach, ktére po pierwszej próbie okażą się wolnemi od wad istotnych, wybija się, a to na tylnej części, pierwszy (niżej wyobrażony) znak próby.

Lufy podwójne cechuje się po drugiej próbie drugim (niżej wyobrażonym) znakiem próby na tylnej ku dołowi zwróconej części lufy leżącej po lewej stronie.

Po trzeciej próbie, czy były to tylko oględziny, w podwójnej wielkości.

Uwaga. Wszys czy też odbyła się próba strzalowa, cechuje się lufy w podwójnej wielkości.

6. Niezwykłych torebek na naboje, których na tylnej dolnej części lufy leżącej po prawej stropowodu zakład probierczy nie posiada, jako- nie trzecim (niżej wyobrażonym) znakiem próby.

Strzelby wyrobu krajowego powinny przeto być opatrzone zawsze, jeżeli są o jednej lufie, cechami pierwszej i trzeciej próby, jeżeli są o dwóch lufach, cechami wszystkich trzech prób.

Tercerole, pistolety, rewolwcry i broń pokojową cechuje się znakami trzeciej próby.

Inne oznaczenia.

§. 7.

Oprócz znaków próby i średnicy kalibru (§. 4, l. 1) wybija się na każdej lufie i na wszystkich lufach podwójnych liczbę bieżącą protokołu zakładu probierczego; mianowicie wybija się tę liczbę protokołu u luf pojedynczych po trzeciej próbie na tylnej dolnej części lufy, u luf podwójnych po drugiej próbie na tylnej dolnej części szyny a po trzeciej próbie na tylnej dolnej części lufy leżącej po prawej stronie. Lufy niezdatne do strzelania kulą (chokeborowe i słożkomato wiercone), opatruje się na tylnej części napisem: "nie do kul".

Taksy za próbowanie luf krajowych itakiejże broni palnej ręcznej.

§. 8.

	Za próbowanie luf krajowych i takiejże broni						
	palnej ręcznej opłaca się następujące taksy:						
	Za pierwszą próbę luf damasceńskich wszel-						
	kiego rodzaju od lufy 10 c.						
	Za pierwszą próbę luf żelaznych 8 "						
Za drugą probe wszelkich luf podwójnych da-							
	masceńskich z wyjątkiem rubanowych . 14 "						
	Za drugą próbę luf podwójnych rubanowych i						
	żelaznych						
	Za trzecią próbę wszelkich luf damasceńskich						
	z wyjątkiem rubanowych 10 "						
	Za trzecią probę luf rubanowych 8 "						
	" " " żelaznych i stalowych do						
	strzelb odtylcowych						
	Za trzecią próbę luf żelaznych i stalowych do						
	strzelb z przodu nabijanych 4 "						

Uwaga. Wszystkie cechy próby wyobrażone sa w podwójnej wielkości.

Jeżeli uznane zostanie za potrzebne, żeby trze cia próba odbyła się za pomocą strzału, liczyć sie będzie należytość za amunicyą po 4 c. od strzalu

Od terceroli i pistoletów jednolufowych płaci sie po 2 c., od terceroli i pistoletów dwulufowych po 4 c., od broni pokojowej po 6 c.; za próbe rewolweru po 1 c. od każdej komory, przyczem żądający próby winien nadto dostarczyć nabojów.

Postepowanie z Iufami pochodzącemi z zagranicy i z takaż bronią palna reczną.

Lufy pochodzące z zagranicy, nie opatrzone wszystkiemi urządowemi cechami próby zagranicznego zakładu probierczego, które maja być uważane za równe krajowym, poddawać należy, jeżeli są pojedyncze, pierwszej, jeżeli podwójne, drugiej próbie strzalowej w przepisie niniejszym ustanowionej.

Strzelby gotowe z zagranicy pochodzące, które tylko cechami lufowemi są opatrzone, poddawane beda rewizyi a gdyby to uznane było za potrzebne, próble strzałowej; te które nie mają cech próby, poddawać należy zawsze próbie strzałowej, używając do tego naboju prochowego do drugiej próby przepisanego.

Tercerole, pistolety, rewolwery z zagranicy wprowadzone i takaż broń pokojowa, o ile przedmioty te opatrzone sa uznanemi cechami zakładu probierczego zagranicznego, nie podlegają żadnej dalszej próbie.

Strzelby wprowadzone z zagranicy, których próba polegała jedynie na rewizyi, cechowane będą znakiem trzeciej próby; te zaś, które gotowe poddawano probie strzałowej zapomocą naboju prochowego do drugiej próby przepisanego, cechowane będą znakami drugicj i trzeciej próby.

Tercerole, pistolety, rewolwery wprowadzone z zagranicy i takaż broń pokojowa nie opatrzona uznanemi cechami zagranicznego zakładu probierczego, cechowane będą po poddaniu ich próbie strzałowej znakiem trzeciej próby.

Od strzelb zagranicznych do wypróbowania nadehodzących, które nie są opatrzone cechami lufowemi, opłacić należy taksę za trzecią próbę i nadto za zbywające cechy lufowe.

postępować należy z lufami zagranicznemi i takąż i trzymać się ich ściśle.

bronią palną ręczną tak samo jak z wyrobami krajowemi tego samego rodzaju.

Przepis służbowy ogólny dla funkcyonaryuszów zakładu probierczego.

§. 10.

Funkcyonaryusze zakładu probierczego winni obowiązki swoje spełniać bezstronnie, sumiennie i punktualnie.

Lufy i broń palną ręczną poddawać należy próbie po kolei, w tym porządku, w jakim nadchodzą do zakładu probierczego. W zakładzie utrzymywać należy protokoł, w którym zapisuje się nazwisko każdej strony, ilość i rodzaj oddanych przez nią luf i broni palnej ręcznej, czas oddania i zwrotu, tudzież wynik próby i wysokość opłaconej taksy.

Starać się należy żeby pierwsza i druga próba odbyla się jeszcze tego samego dnia, w którym lufy przywiezione zostały do zakładu probierczego a trzecia próba jak tylko okoliczności pozwołą.

Stronie wydać należy na żądanie odpis odnośnej pozycyi protokołu lub poświadczanie co do wyniku próby.

Przy próbowaniu luf i broni palnej ręcznej strony interesowane moga być obecne.

Funkcyonaryusze zakładu probierczego winni uwzględniać słuszne życzenia, o ileby to nie przeszkadzało postąpieniu w duchu niniejszego przepisu.

Zresztą odsyła się do osobnej instrukcyi slużbiowej dla funkcyonaryuszów zakładu probierczego.

W biurze każdego zakładu probierczego znajduje się książka zażaleń, w której każdy żądający próby zapisywać może swoje skargi lub zażalenia przeciw funkcyonaryuszom zakładu probierczego. Zażalenia opatrzone być powinny imieniem i nazwiskiem żalącego się, tudzież jego adresem.

Cechy używane w zakładzie probjerczym porównywać należy co jakiś czas z typem (§. 4 ustawy z dnia 23. czerwca 1891 [Dz. n. p. Nr. 89]) a gdy się zużyją, postarać się należy o ich odnowienie.

Dni i godziny urzędowe do wykonywania prób O ile powyżej co innego nie jest postanowione, przeznaczone, należy w sposób odpowiedni ogłosić

Tablica

nabojów prochowych używanych do probowania luf (pierwsza i druga próba: proch muszkietowy; trzecia próba: proch tarczowy najprzedniejszy Nr. 8 II).

Ka iber lufy	Šrednica lufy w milimetrach	Nabój prochowy w granach do			
		I	II	I	II.
		рго́ву			
		Lufy do sz	rutu i kul	Luly do szrutu	Lufy do kul
8	19.8	21	12	8	
10	1.3.4	20	11	7	
12	18.8	20	10	6	
14	18.2	19	10	ă	4.1.4
16	17.6	18	10	5	sýs E
18	17.2	18	9	5	Office
20	16.6	17	9	4.5	SIL Z.I
22	16+2	17	9	4.2	0 68
24	15:8	16	9	4 5	ochov
26	15.4	16	8	4.5	oja br
28	14.8	15	8	4	v na
30	14.4	15	8	4	n eż
32	14.0	14	8	4	ž, wać
34	13.6	14	7	4	ku!, u
36	13.2	14	7	4	u, do
38	12.6	13	7	4	Ó 8
40	12 2	13	7	3	ccia p
42	11.8	12	6	3	Gdy się odbywa trzecia próba luf do kul, ukywać należy naboju prochowego przepisanego w §. 4.
44	11.4	12	<u> </u>	3	odby
46	11.0	11	6	3	a si
48	10.6	11	6	3	Ü
50	10.5	11	5	3	
Rozmaite	10 aż do 7	10	5	3	

Przepis,

tyczący się cechowania zapasu w myśl §. S. ustawy o obowiązkowem próbowaniu wszelkiej broni palnej.

§ 1.

Urzędowe zbadanie zapasów, które w chwili gdy ustawa ta zacznie obowiązywać, będą się znajdowały w posiadaniu fabrykantów lub handlarzy broni palnej, magłównie na celu przekonanie się, czy bron opatrzona jest cechami do pierwszej i drugiej próby przepisanemi (§. 2 przepisu o próbowaniu) a jeśli tak jest, skontrolowanie, czy szruba zamykająca lub baskwiła są tego rodzaju, że ze stanowiska bezpieczeństwa nie zachodzi żadna obawa co do używania broni.

Zresztą postępować należy z zapasami w taki sam sposób, jak w ogóle przy próbowaniu.

Oprócz broni ręcznej opatrzonej takiemi zagranicznemi znakami próby, które uważa się za równe krajowym, także lufy i broń palną ręczną wypróbowaną w zakładzie probierczym borowlańskim uwalniać należy od opatrywania cechą dla zapasu przepisaną.

8 2.

Taksa za cechowanie zapasów wynosić ma 50 od sta przepisanej taksy za trzecią próbę (§ 8 i 9 rzeczonego "przepisu") w tym przypadku, jeżeli obejrzenie uznano za dostateczną próbę, jeżeli odbyła się próba strzałowa, opłacić należy całkowitą takse trzeciej próby.

Do cechowania zapasów używa się następującego znaku:

Przy cechowaniu zapasu przydaje siędonumeru protokołu znak seryi, który dla każdego zakładu probierczego jest inny.

185.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 19. grudnia 1891,

tyczące się postępowania ze względu na podatek z próbkami melasu.

Na zasadzie §. 63. ustawy o opodatkowaniu cukru z dnia 20. czerwca 1888 (Dz. n. p. Nr. 97) postanowia się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu co następuje:

Za próbki cukru w duchu §. 38. powyższej ustawy uważać należy także próbki melasu o ile waga każdej z osobna nie przenosi 500 gramów.

Gdy próbki melasu wyprowadzone być mają z zakładu fabrykacyi uwiadomić należy o tem piśmiennie, bezpośrednio przed wyprowadzeniem organ skarbowy, któremu nadzór nad zakładem jest poruczony i podać w uwiadomieniu ilość tych próbek.

Organ nadzorczy winien na podstawie tego nwiadomienia kontrolować ilość próbek do wyprowadzenia oznajmionych i zarazem przekonać się, cze próbki zawierają istotnie tylko syrup (melas) nią zdatny na pokarm dla ludzi i czy nie przekraczajy dozwolonej wagi największej.

Jeżeli przy rewizyi żaden zarzut nie będzie uczyniony, dozwolić należy wyprowadzenia rzeczonych próbek z uwolnieniem od podatku.

W przypadku takim nie trzeba opatrywać próbek znaczkami przemysłowemi lub urzędowemi.

Wagę czystą próbek melasu należy zbadać na żądanie przesiębiorstwa; jeżeli tego nie żą la, wciąga się do rachunku wagę podaną, wyjąwszy gdyby zachodziła uzasadniona wątpliwość co do dokładności podania.

Organ nadzorczy winien utrzymywać do próbek w ten sposób wyprowadzanych osobne zapiski, które ma co miesiąc zamykać i na ich podstawie zaciągać do regestru oznajmień wyprowadzoną ilość melasu. Zapiski dołączać należy do odnośnego regestru oznajmień.

Steinbach r. w.

